

Ecologische Quicksan Kanaalpark 147 e.o. te Leiden

maart, 2016

Eco-Niche

wrvanesch@eco-niche.nl
www.eco-niche.nl

Inhoudsopgave

1. Aanleiding en toelichting	3
<i>Opbouw</i>	<i>3</i>
<i>Wetgeving</i>	<i>3</i>
<i>Leeswijzer</i>	<i>3</i>
2. Project & Planlocatie	4
<i>Ligging planlocatie t.o.v. beschermd natuurgebied</i>	<i>4</i>
<i>De planlocatie en de geplande activiteiten</i>	<i>4</i>
<i>Toekomstig gebruik</i>	<i>4</i>
3. Resultaat & Toetsing	6
<i>Inleiding & Methode</i>	<i>6</i>
<i>Beschermd gebieden en EHS</i>	<i>6</i>
<i>Planten</i>	<i>6</i>
<i>Vogels</i>	<i>7</i>
<i>Grondgebonden zoogdieren</i>	<i>7</i>
<i>Vleermuizen</i>	<i>8</i>
<i>Vissen</i>	<i>9</i>
<i>Reptielen & amfibieën</i>	<i>10</i>
<i>Ongewervelden</i>	<i>10</i>
4. Maatregelen	12
<i>Aangetroffen en verwacht</i>	<i>12</i>
<i>Soortspecifieke maatregelen</i>	<i>12</i>
<i>Overige soorten / Zorgplicht</i>	<i>12</i>
5. Conclusie	13
<i>Bronnen</i>	<i>14</i>
<i>Bijlage 1: Uitleg Flora- en faunawet</i>	<i>15</i>
<i>Bijlage 2: Ligging planlocatie & natuurgebieden</i>	<i>16</i>

1: Aanleiding en toelichting

Opbouw

In verband met de beoogde herziening van het bestemmingsplan voor het Kanaalpark 147 e.o. te Leiden, heeft Eco-Niche, in opdracht van de Leidse Vastgoed Maatschappij en via VVKH architecten, een ecologische quickscan uitgevoerd. Daarvoor is:

- 1) Op de planlocatie en in literatuur onderzocht of en welke beschermde plant- en diersoorten (kunnen) voorkomen.
- 2) Onderzocht of er in de buurt beschermde natuurgebieden aanwezig zijn en/of de planlocatie deel uitmaakt van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Het resultaat van bovengenoemd onderzoek wordt in voorliggend document getoetst aan de natuurwetgeving. In deze toets zijn de volgende vragen doorlopen:

- Heeft het geplande project één of meer negatieve effecten op punten 1 en/of 2?
- Zo ja, conflicteren deze mogelijke effecten met de natuurwetgeving?
- Zo ja, zijn deze effecten eenvoudig te voorkomen (met welke maatregelen)?

Soms zijn eenvoudige maatregelen voldoende. Deze zullen dan worden opgenomen in voorliggend rapport (**hoofdstuk 4**). Te nemen maatregelen kunnen echter ook complexer van aard zijn. In dat geval is soms een vervolgonderzoek nodig en/of dient ontheffing te worden aangevraagd. Ook hierover geeft voorliggend rapport uitsluitsel (**hoofdstuk 5**).

Wetgeving

De natuurwetgeving bestaat uit twee onderdelen: een wetgeving voor beschermde soorten (Flora- en faunawet, voor uitleg zie **bijlage 1**) en een wetgeving voor beschermde gebieden (Natuurbeschermingswet). Daarnaast kan er sprake zijn van andere natuurdoelstellingen op de planlocatie en dan met name het beleid van Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Nieuwe wet in 2017

De Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet zullen worden vervangen door de Wet Natuurbescherming. Het wetsvoorstel is reeds goedgekeurd, maar zal op zijn vroegst op 1 januari 2017 in werking treden. De belangrijkste wijziging voor deze quickscan is dat de lijst beschermde soorten in 2017 wordt bijgesteld, waarbij er zowel soorten afvallen als bijkomen. Afhankelijk van de wijzigingen is het mogelijk dat de resultaten van deze quickscan tegen die tijd aan de nieuwe wetgeving moeten worden aangepast.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft kort het project en de planlocatie. Zo wordt een beeld verkregen van de situatie en de werkzaamheden. Hoofdstuk 3 behandelt de resultaten van het literatuur- en veldonderzoek en gaat in op: eventuele effecten op de meest nabij gelegen beschermde natuurgebieden en de EHS, de aanwezigheid van en de te verwachten beschermde soorten, de functie van de planlocatie voor deze soorten en de te verwachten effecten van het project op de soorten. Hoofdstuk 4 gaat in op de maatregelen die genomen dienen te worden om eventuele negatieve effecten te voorkomen. Hoofdstuk 5 volgt met de conclusie.

2: Project & Planlocatie

Ligging planlocatie t.o.v. beschermd natuurgebied

De planlocatie ligt op het bedrijventerrein 'Kanaalpark' in de bebouwde kern van Leiden, dat grenst aan het Rijn-Schiekanaal (**bijlage 2A**). Het Kanaalpark ligt ca. 180 meter ten noorden van het recreatiegebied Polderpark Cronesteyn.

De planlocatie maakt geen onderdeel uit van en grenst niet aan een beschermd natuurgebied. Het dichtstbijzijnde stuk EHS is de berm langs het Grote Polderpad, ca. 1,5 kilometer ten zuidoosten van de planlocatie. Het poldergebied rond Zoeterwoude-dorp, ca. 2 kilometer ten zuidoosten van de planlocatie, maakt deel uit van het Nationaal Landschap 'Het Groen Hart'. Het dichtstbijzijnde beschermde natuurgebied (Natura 2000; vogelrichtlijngebied) ligt ca. 5 kilometer ten zuidoosten van de planlocatie en heet 'De Wilck'. Voor dit gebied gelden specifieke natuurdoelstellingen (**bijlage 2B**).

De planlocatie

De planlocatie heeft een omvang van ca. 1 ha en omvat het gebouw Kanaalpark 147 (**foto a**), het terrein van Kanaalpark 159 en het tussenliggende private en openbare terrein (zie **foto b** en **bijlage 2A**). De planlocatie is ongeveer voor 75% verhard.

Kanaalpark 147 heeft drie verdiepingen, bakstenen muren en een plat dak met bitumineuze dakbedekking. Op dit dak staat verder een kubusvormige opbouw van metalen sandwichpanelen. De gevels bevatten boven de ramen en onder de dakrand open stootvoegen van ca. 12-15 mm breed en 50-55 mm hoog (**foto f**). Het buitenterrein bestaat uit betegeld terrein, parkeerplaatsen, twee fietsenstallingen en een tuin aan een watergang. Deze tuin is begroeid met enkele heesters, bomen en cultivars. In een van de bomen (wilg) is een nest zichtbaar.

Tussen Kanaalpark 147 en 159 liggen twee waterpartijen en een watergang, die via duikers zijn verbonden met omliggende watergangen. De watergangen zijn ondiep (0,5-1,0 meter) en de oevers zijn voor meer dan 50% beschoeid met hout of kunststof (**foto c, d, e**). Langs de onbeschoeide delen staat op enkele plekken een smalle rietkraag (<0,5 meter breed). De waterpartijen en -gangen geven een matige indruk: in het ondiepe water is veel bladval en zwerfafval (plastic) aanwezig en watervegetatie ontbreekt. Op deze onverharde delen van het park staan enkele bomen zonder boomholtes, maar ook hier één met een nest.

Rond Kanaalpark 159 zijn betegeld terrein/ parkeerplaatsen en perken met sierstruiken aanwezig. Het gebouw zelf is niet onderzocht, deze wordt slechts intern verbouwd.

De geplande activiteiten en toekomstig gebruik

Het bestaande kantoorgebouw Kanaalpark 147 wordt gesloopt om ter plekke nieuwbouw met woningen te realiseren (blok 1 op de kaart in **bijlage 2C**). Ten behoeve van de nieuwbouw zullen hier bomen en rietoever verdwijnen. Ook op de huidige parkeerplaats van Kanaalpark 159 wordt nieuwbouw (blok 2) gerealiseerd.

De watergang ten zuiden van Kanaalpark 147 wordt verlegd en doorgetrokken. Hiertoe zal een deel van de watergang gedempt moeten worden en dienen een aantal bomen op de oever gerooid of verplaatst te worden. De waterpartij ten noorden van het Kanaalpark wordt via een nieuwe duiker met de aangrenzende watergang verbonden.

Verder worden op de planlocatie parkeerplaatsen gerealiseerd en extra bomen aangeplant.

a) Kanaalpark 147 (laagbouw)

b) Kanaalpark 159 (rechts van lantaarn)

c) noordelijke waterpartij

d) zuidelijke waterpartij

e) watergang met klimopoever (tuin)

f) open stootvoegen boven de ramen

3: Resultaat & Toetsing

Inleiding & methode

In dit hoofdstuk is per soortgroep toegelicht of op de planlocatie beschermde soorten zijn aangetroffen of worden verwacht. De resultaten vloeien voort uit het veldbezoek van 23 maart 2016 en literatuuronderzoek. Tijdens het veldbezoek was het regenachtig, bewolkt, vrij koud (9 °C) en stond er een matige wind (windkracht 3 Bft).

De eerste paragraaf gaat in op de beschermde natuurgebieden en de EHS in de omgeving van de planlocatie. Daarna volgt per soortgroep toelichting of beschermde soorten zijn aangetroffen of verwacht worden.

Beschermde gebieden en EHS

De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een beschermd natuurgebied of de EHS (zie **hoofdstuk 2**). Het dichtstbijzijnde beschermde natuurgebied, Vogelrichtlijngebied 'De Wilck', ligt op ca. 5 kilometer van de planlocatie. Gezien de aard, inclusief het toekomstig gebruik, de geringe omvang en ligging van het project, is elk effect op de natuurdoelstellingen die voor het natuurgebied gelden a priori uit te sluiten. Daarmee is ook een mogelijke externe werking op het Natura-2000 gebied. De dichtstbijzijnde EHS ligt op ca. 1,5 kilometer van de planlocatie. Om dezelfde redenen als hierboven genoemd is ook hier van externe werking geen sprake. Nadere toetsing aan de doelstellingen van Natuurbeschermingwet (Natura- 2000) en EHS is overbodig.

Planten

Aangetroffen & verwacht:

Afgelopen 5 jaar zijn in een gebied van ongeveer 1,5 kilometer rond de planlocatie acht beschermde planten gemeld (bron: NDFF), waaronder grote kaardebol, klein glaskruid en brede wespenorchis in de wijken ten noorden van de planlocatie. In Cronensteyn zijn daarnaast nog daslook, gewone vogelmelk, koningsvaren, rietorchis en tongvaren gemeld (bron: NDFF). Tijdens het locatiebezoek zijn deze of andere beschermde planten niet waargenomen. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat: de voedselrijke bodem, de bestrating en het gecultiveerde karakter van de planlocatie worden deze ook niet verwacht. Waargenomen soorten zijn algemeen voorkomende ruigtekruiden van voedselrijke bodem (o.a. harig wilgenroosje, riet, klimop, grote brandnetel, hondsdrif), cultivars (o.a. laurierkers, berberis) en diverse bomen (wilg, els, berk, eik, kers).

Toets:

Op basis van het veldbezoek, de ligging en het aanwezige habitat, in combinatie met waarnemingen uit de omgeving worden zijn op de planlocatie geen beschermde plantensoorten aangetroffen en deze worden ook niet verwacht. De geplande werkzaamheden en beoogde inrichting zullen daarom geen negatief effect hebben op beschermde planten. Wat betreft deze soortgroep is er geen sprake van overtreding van de Flora- en faunawet.

Vogels

Aangetroffen & verwacht:

Afgelopen 5 jaar zijn in een gebied van ongeveer 1,5 kilometer rond de planlocatie diverse vogelsoorten gemeld, waaronder sperwer, huismus en gierzwaluw waarvan de

nesten jaarrond beschermd zijn (bron: NDFF). Tijdens het locatiebezoek zijn deze soorten niet waargenomen, maar wel enkele algemeen voorkomende vogelsoorten, zoals waterhoen, meerkoet, merel, zilvermeeuw, zwarte kraai en een dode houtduif, meeuw en reiger.

De gebouwen zijn ongeschikt als nestgelegenheid voor huismus en gierzwaluw, vanwege de platte daken en het ontbreken van holtes in de gevels. Op het dak van Kanaalpark 147 is het karkas van een zilvermeeuw waargenomen. Meeuwen (zilvermeeuw of kleine mantelmeeuw) kunnen het platte dak gebruiken om te nestelen.

Bovenin de wilg achter Kanaalpark 147 is een groot nest waargenomen, waarschijnlijk van het paartje zwarte kraaien dat ook op de planlocatie is waargenomen (**foto g, h**). Ook in de wilg (**foto i**) naast de zuidelijke waterpartij, slechts enkele meters buiten de planlocatie, is een vogelnest aanwezig. Op basis van de kenmerken (losse takken, dicht bij de stam, c.a. 8 meter hoog) is het niet uit te sluiten dat het om een sperwernest gaat. In het nabijgelegen Cronesteyn zijn afgelopen 5 jaar sperwers waargenomen (bron: NDFF) en deze soort broedt daar ook (eigen waarneming, 2013). Vanwege de nabijheid van Cronesteyn, de waarnemingen en de nestkenmerken, kan ook op basis hiervan de aanwezigheid van een broedende sperwer niet worden uitgesloten.

g, h : wilg achter Kanaalpark 147 met nest

i: wilg met nest (rechts)

In de aanwezige bomen en struiken en in de door klimop overwoekerde fietsenstalling kunnen algemeen voorkomende tuinvogels nestelen. In de laurierkers tussen Kanaalpark 159 en 156 is een (oud) merelnest waargenomen. Watervogels, zoals meerkoet en waterhoen, kunnen op het water of de oever (tussen de klimop) een nest maken.

Toets:

Nesten van jaarrond beschermde vogelsoorten worden op de planlocatie niet verwacht. Net buiten de grens van de planlocatie is wel een nest aangetroffen waarbij niet kan worden uitgesloten dat het om een (jaarrond beschermd) sperwernest gaat. De boom met dit nest zal niet worden verwijderd, maar kan wel verstoord worden op het moment er in het broedseizoen verstoring van werkzaamheden plaats vinden aan- of direct naast de zuidelijke waterpartij. Dit dient te worden voorkomen, of er dient onderzoek plaats te vinden om te bepalen of het daadwerkelijk om een sperwernest gaat.

Nesten van algemeen voorkomende vogelsoorten kunnen worden verwacht. Zowel in de begroeiing als in de fietsenstalling of broedende meeuwen op het platte dak. Indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen, globaal van maart t/m juli, zullen plaatsvinden, kan verstoring van broedvogels optreden. Verstoring van nestelende vogels dient ten alle tijde voorkomen te worden, waarbij elk nest onder de bescherming van de Flora- en faunawet valt. Door buiten het broedseizoen te werken of andere passende preventieve maatregelen te treffen kan verstoring of vernietiging van een nest worden voorkomen.

Grondgebonden zoogdieren

Aangetroffen & verwacht:

Afgelopen 5 jaar zijn in een gebied van ongeveer 1,5 kilometer rond de planlocatie negen licht beschermde grondgebonden zoogdieren gemeld (bron: NDFF), namelijk bosmuis, bunzing, egel, huisspitsmuis, haas, konijn, mol, muskusrat en woelrat. Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) grondgebonden zoogdieren aangetroffen. De planlocatie is voor een groot deel verhard, maar potentiële schuilplekken zijn aanwezig in de vegetatie en langs de oevers. Algemene en licht beschermde grondgebonden zoogdieren, zoals muizen (bosmuis, rosse woelmuis), spitsmuizen (bosspitsmuis, huisspitsmuis), konijn en egel zijn hier niet uit te sluiten. Voor strik beschermde zoogdiersoort als eekhoorn is het formaat, de ligging de inrichting van het plangebied ongeschikt.

Toets:

Op de planlocatie zijn geen beschermde, grondgebonden zoogdiersoorten of sporen daarvan aangetroffen. Strikt beschermde grondgebonden zoogdieren worden er niet verwacht, maar vaste rust- en/of verblijfplaatsen van licht beschermde grondgebonden zoogdieren (bijlage 1) kunnen aanwezig zijn. Met het verwijderen van vegetatie kan een deel van het leefgebied van licht beschermde grondgebonden zoogdieren verloren gaan en kunnen individuen tijdelijk verstoord worden. De geplande werkzaamheden en het toekomstig gebruik hebben geen negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van beschermde grondgebonden zoogdieren. Soorten van bijlage 1 vallen onder de vrijstellingsregeling, zodat een ontheffing niet nodig is, maar de Zorgplicht blijft wel van toepassing.

Vleermuizen

Aangetroffen & verwacht:

Afgelopen 5 jaar zijn in een gebied van ongeveer 1,5 kilometer rond de planlocatie acht vleermuissoorten gemeld, namelijk laatvlieger, gewone grootoor-, meer-, water- en rosse vleermuis en kleine, gewone en ruige dwergvleermuis (bron: NDFF).

Een gebied kan verschillende functies vervullen voor vleermuizen. Op al deze functies is gelet. Zo kan het:

- 1) deel uitmaken van een vliegroute of
- 2) deel uitmaken van van een foerageerplek of
- 3) dienen als verblijf voor kraamkolonies, paargroepen, solitaire dieren of overwinteraars.

1) Vliegroute & planlocatie

Vliegroutes zijn lijnvormige elementen in het landschap, meestal bomen en watergangen, die vleermuizen volgen vanaf de verblijfplaats naar het foerageergebied. Op de planlocatie vormen de twee kleine waterpartijen en de smalle watergang met de relatief lage en losstaande bomen als zodanig geen *lijnvormige elementen in het landschap*.

2) Foerageergebied & planlocatie

Foerageergebieden zijn locaties waar vleermuizen hun voedsel vinden en langere tijd verblijven. Vegetatierijke plekken als clusters van tuinen, parken en schaars verlichte oevers dienen vaak als foerageergebied. Rond het water en de bomen kunnen de gemelde vleermuissoorten foerageren, maar de omvang van de planlocatie alleen is te gering om als essentieel foerageergebied te fungeren. Het nabijgelegen Cronesteyn is daarnaast beter geschikt als foerageergebied.

3) Verblijf & planlocatie

Een gebouw of boom kan dienen als verblijf voor vleermuizen. In dat geval dienen er kieren en holle ruimtes aanwezig te zijn. In de bomen op de planlocatie zijn geen holtes of scheuren aanwezig, die als verblijfplek voor vleermuizen kunnen dienen. De metalen dakrand van het gebouw aan het Kanaalpark 147 is smal en heeft geen kieren en ook de kubusvormige dakopbouw heeft geen openingen of holtes voor vleermuizen. Het gebouw heeft wel rondom gevels met open stootvoegen (zie **foto f**) en kan daarmee geschikt zijn als vaste verblijfplek voor gebouwbewonende vleermuizen die in spouwmuren verblijven. In de omgeving van de planlocatie betreft dat meervleermuis, laatvlieger, kleine, ruige en gewone dwergvleermuis.

Toets:

In het gebouw Kanaalpark 147 kunnen gebouwbewonende vleermuizen verblijven. De bomen en het water zijn geschikt als foerageergebied, maar er is geen sprake van een essentieel foerageergebied. Met de sloop van het gebouw aan het Kanaalpark 147 kan potentieel een vaste verblijfplek verloren gaan. In het kader van de Flora- en faunawet is nader onderzoek is nodig.

Vissen

Aangetroffen & verwacht:

Afgelopen 5 jaar zijn in een gebied van ongeveer 1,5 kilometer rond de planlocatie drie beschermde vissoorten gemeld, namelijk de rivierdonderpad in het Rijn-Schiekanaal en de bittervoorn en kleine modderkruiper in Cronesteyn (bron: NDFF). De watergangen op de planlocatie zijn van matige kwaliteit: ze zijn ondiep, hebben weinig tot geen water- en oevervegetatie en veel bladval en zwerfafval. Dat maakt de planlocatie ongeschikt voor voortplantings- of verblijfplaatsen van bittervoorn. Om bovengenoemde redenen maar ook het ontbreken van schuilplekken tussen stenen vormt de planlocatie tevens geen geschikt leefgebied voor rivierdonderpad. De aanwezigheid van kleine modderkruiper kan echter niet worden uitgesloten, omdat deze soort minder specifieke eisen stelt aan de watervegetatie, waterkwaliteit en aan locaties voor eiafzet. Dit laatste geldt ook niet beschermde vissoorten als tiendoornige stekelbaars, baars en blankvoorn.

Toets:

In de watergangen kan de kleine modderkruiper voorkomen, die bij de werkzaamheden van dempen en verbreden tijdelijk verstoord kan worden. Deze verstoring kan met eenvoudige maatregelen (zie hoofdstuk 4) worden voorkomen, waarmee overtreding van de Flora- en faunawet uitblijft. In dat geval hoeft voor deze soort geen ontheffing aangevraagd te worden en is nader onderzoek niet nodig. Voor algemene vissoorten geldt de zorgplicht. Ook hiervoor dienen eenvoudige maatregelen te worden genomen. Na afloop van het project ontstaat door ontsluiting en toenemend watervolume een vergelijkbaar of afhankelijk van de gekozen inrichting zelfs een beter leefgebied voor kleine modderkruiper en algemene, niet beschermde vissoorten.

Reptielen & amfibieën

Aangetroffen & verwacht:

Afgelopen 5 jaar zijn in een gebied van ongeveer 1,5 kilometer rond de planlocatie vijf licht beschermde amfibieën, maar geen reptielen gemeld (bron: NDFF). De gemelde amfibieën zijn algemeen voorkomende soorten, namelijk gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker, meerkikker en kleine watersalamander. De aanwezige watergangen kunnen een geschikt voortplantingsgebied voor amfibieën zijn, omdat ze ondiep en ook gedeeltelijk onbeschoeid zijn. Voor strikt beschermde soorten, zoals rugstreeppad, alpenwatersalamander en kamsalamander en voor reptielen, biedt de planlocatie geen

geschikt habitat. Bovendien ligt de planlocatie buiten het natuurlijk verspreidingsgebied van deze soorten.

Toets:

Striktbeschermdde amfibieën en reptielen worden niet verwacht, maar algemeen voorkomende, licht beschermde amfibieën (tabel 1) kunnen aanwezig zijn. Met het verwijderen van vegetatie en bij werkzaamheden aan de watergangen kunnen licht beschermde amfibieën tijdelijk verstoord worden. De werkzaamheden hebben geen effect op de gunstige staat van instandhouding van deze algemeen voorkomende soorten. Soorten van bijlage 1 vallen onder de vrijstellingsregeling, zodat een ontheffing niet nodig is, maar de Zorgplicht blijft wel van toepassing.

Ongewervelden

Aangetroffen & verwacht:

Onder ongewervelden vallen kleine dieren zoals insecten (vlinders, libellen, kevers) maar ook wormen, kreeftachtigen en schelpdieren.

Afgelopen 5 jaar zijn in een gebied van ongeveer 1,5 kilometer rond de planlocatie geen beschermde ongewervelden gemeld (bron: NDFF).

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde ongewervelden aangetroffen en deze worden er ook niet verwacht: op de planlocatie ontbreken geschikte waardplanten en het benodigde habitat voor beschermde soorten uit deze groep.

Toets:

Beschermdde ongewervelden zijn niet aangetroffen en worden niet verwacht. De geplande werkzaamheden en het toekomstig gebruik hebben daarom geen negatieve effecten op (de gunstige staat van instandhouding van) beschermde soorten uit deze groep. Voor deze soortgroepen is geen sprake van mogelijke overtreding van de Flora- en faunawet. Nader onderzoek en het treffen van maatregelen voor beschermde soorten uit deze groep zijn niet nodig.

4: Maatregelen

Aangetroffen of verwachte soorten:

De toetsing van hoofdstuk 3 heeft beoordeeld met welke soorten/groepen er wél en met welke er géén rekening moet worden gehouden. Hieronder volgt een overzicht van de soorten/groepen waar wél rekening moet worden gehouden, verdeeld over de twee categorieën 'strikt beschermd' en 'licht beschermd'. Daarbij wordt aangegeven of ze door ons zijn aangetroffen of dat ze zijn te verwachten/niet uit te sluiten op basis van literatuur of gebiedskenmerken.

Strikt beschermde soorten/groepen:

- Aangetroffen: geen
- Te verwachten / niet uit te sluiten:

Vogels: sperwer (jaarrond beschermd nest) en algemene tuinvogels

Vleermuizen: meervleermuis, laatvlieger, kleine, ruige en gewone dwergvleermuis

Vissen: kleine modderkruiper

Algemene, licht beschermde soorten/groepen:

Amfibieën: gewone pad, bruine en groene kikkers, kleine watersalamander

Grondgebonden zoogdieren: o.a. egel en (spits)muizen

Soortspecifieke maatregelen

Voor **vogels** gelden de volgende maatregelen, omdat verstoring en vernietiging van een nest (vogels) niet is toegestaan (art. 11, FFwet):

- Sperwer: De wilg met dit nest zal niet worden verwijderd (valt net buiten de planlocatie), maar kan wel verstoord worden op het moment er in het broedseizoen werkzaamheden plaats vinden aan- of direct naast de zuidelijke waterpartij. Dit dient te worden voorkomen, of er dient in het broedseizoen onderzoek plaats te vinden om te bepalen of het daadwerkelijk om een sperwernest gaat.
- Verstoring en vernietiging van vogelnesten kan voorkomen worden door de werkzaamheden buiten de broedperiode uit te voeren of door maatregelen te treffen:
- Door de vegetatie buiten de broedperiode te verwijderen kan voorkomen worden dat vogels op de planlocatie gaan nestelen. De broedperiode is globaal van maart t/m juli, maar er dient rekening gehouden te worden met verschillen per vogelsoort en jaarlijkse/seizoensafhankelijke afwijkingen vanwege de weersomstandigheden.
- Voorkom dat meeuwen op het dak gaan broeden. De meest eenvoudige maatregel is om het gebouw buiten de broedperiode te slopen.

Voor **vleermuizen** gelden de volgende maatregelen, omdat verstoring en vernietiging van een vaste verblijfplekken niet is toegestaan (art. 11, FFwet):

- Voor **vleermuizen** is nader onderzoek nodig. Dit onderzoek dient uitgevoerd te worden in de periode 15 mei t/m september volgens het Protocol Vleermuizen, waarbij minimaal 4 inventarisatierondes nodig zijn. Uit het nader onderzoek zal

blijken of Kanaalweg 147 dient als verblijfplaats voor vleermuizen en of ontheffing en aanvullende maatregelen nodig zijn.

Voor **vissen** gelden de volgende maatregelen omdat verstoring en vernietiging van een vaste verblijfplekken niet is toegestaan (art. 11, FFwet):

- Voor vissen – en dan specifiek kleine modderkuiper – zijn geen nader onderzoek, specifieke maatregelen en ontheffing nodig mits de verlegging (en deels demping) van de watergang plaatsvindt buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van deze soort. De kwetsbare voortplantingsperiode loopt van maart t/m eind augustus (bron: soortenstandaard).

Overige soorten / Zorgplicht

Voor **alle soortgroepen** geldt altijd de zorgplicht (zie **bijlage 1**). Dus ook als ze niet beschermd zijn. Concreet:

- Dood en beschadig/verwond geen dieren en nestplekken. Bij het aantreffen van gewervelde dieren, zoals grondgebonden zoogdieren, vissen, kikkers en padden: overleg met een ecologisch deskundige hoe deze op een veilige afstand van de werkzaamheden te verplaatsen, of werk er, indien mogelijk, omheen.

Voor algemene vissoorten:

- Graaf eerst de nieuwe bedding alvorens de verbinding met de bestaande watergang te maken.
- Houd bij het dempen een vluchtweg voor vissen open door de dempwerkzaamheden in de richting van open water / duiker uit te voeren

5: Conclusie

Op 23 maart 2016 is een veldbezoek gebracht aan het Kanaalpark 147 en 159 te Leiden. Er is aan de hand van dit bezoek en een literatuurstudie onderzocht of er beschermde soorten, natuurgebieden en gebieden met speciale doelstellingen op of rond deze planlocatie voorkomen. Vervolgens zijn de resultaten getoetst aan de natuurwetgeving:

- De planlocatie maakt geen deel uit, maar ligt op ca. 5 kilometer van het beschermd natuurgebied 'De Wilck' en ligt 1,5 kilometer van dichtstbijzijnde EHS. Het project zal geen effect hebben op natuurdoelstellingen van bovenstaande. Nader onderzoek van deze doelstellingen en effecten daarop is niet nodig.
- Op de planlocatie zijn geen strikt beschermde soorten/groepen aangetroffen.
- Op de planlocatie worden de volgende strikt beschermde soorten/groepen verwacht of zijn niet uit te sluiten: **vogels, vleermuizen, vissen**.
- Voor **vleermuizen** is nader onderzoek nodig (hoofdstuk 4).
- Voor **vogels** en **vissen** dienen de maatregelen van hoofdstuk 4 te worden opgevolgd om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen.
- Voor alle overige soorten is de zorgplicht van toepassing (hoofdstuk 4).
- De inwerkingtreding van de Wet Natuurbescherming, die de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet zal vervangen, is beoogd op 1 januari 2017. Afhankelijk van de wetswijzigingen is het mogelijk dat de resultaten van de

quicksan tegen die tijd aan de nieuwe wetgeving aangepast moeten worden, maar de kans hierop is klein.

Rapportage: Carolien van der Graaf, adviseur (Msc.)

Borging: Willem van Esch, adviseur en eigenaar van Eco-Niche (Msc.)

Eco-Niche heeft het onderzoek zo secuur en compleet als mogelijk uitgevoerd. Echter natuur is dynamisch en daarmee niet altijd even voorspelbaar. We adviseren dan ook om indien er tijdens de werkzaamheden – ondanks alles – toch nog een beschermde soort op de planlocatie wordt aangetroffen, hiervoor contact met ons op te nemen om adequate maatregelen te treffen.

Eco-Niche is lid van het Netwerk Groene Bureaus

Bronnen

Algemeen

1. Flora- en faunawet: www.rijksoverheid.nl
2. Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet, Dienst Regelingen (2009, 2013).
3. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep, Dienst Regelingen (2009).
4. Handreiking Flora- en faunawet, Dienst Landelijk Gebied (2008).
5. Vogelbescherming, 2008: Verstoringsgevoeligheid van vogels, Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie
6. www.ravon.nl
7. www.sovon.nl
8. www.vleermuis.net
9. Soortenstandaard 2011, kleine modderkruiper

Lokaal

10. <http://www.synbiosys.alterra.nl>: gebiedenwijzer beschermde natuurgebieden.
11. NDFF: 1,5 km rond planlocatie, beschermde soorten, afgelopen 5 jaar.
12. Kaartmateriaal van VVKH architecten met de bestaande situatie schaal 1:500, werk 1511, blad X/S-01, versie A d.d. 04-02-2016.
13. Kaartmateriaal van VVKH architecten met de nieuwe situatie schaal 1:500, werk 1511, blad D/S-01, concept d.d. 04-02-2016.

Bijlage 1: Uitleg Flora- en faunawet

Doel van de wet

De Flora- en faunawet regelt de bescherming van soorten. De wet heeft als doel het beschermen en het behoud van de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten- en diersoorten. Niet alle soorten zijn gelijk. Soorten zijn in de wet geclassificeerd op de mate van bescherming.

Niet allemaal even beschermd

De Flora- en faunawet heeft de soorten in drie tabellen onderverdeeld. Sommige soorten zijn licht beschermd, daarvoor geldt een vrijstelling. Dit zijn soorten van tabel 1. Andere soorten zijn 'strikt beschermd'. Dit zijn soorten van tabel 2 respectievelijk tabel 3 en vogels. Hiervoor gelden andere regels.

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen (artikel 2). Dit houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor alle in het wild voorkomende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Iedereen die weet of vermoedt dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt is verplicht dergelijk handelen achterwege te laten of alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd om die gevolgen te voorkomen of te beperken of ongedaan te maken.

Verboden

Het uitgangspunt van de Flora- en faunawet wet is 'nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken, met een ontheffing of vrijstelling. Het verlenen hiervan is de bevoegdheid van het ministerie van Economische Zaken.

De Flora- en faunawet bevat een aantal verbodsbepalingen om ervoor te zorgen dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust worden gelaten. Hieronder de meest relevante:

Artikel 8: het is verboden (beschermde) planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9: het is verboden (beschermde) dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10: het is verboden (beschermde) dieren opzettelijk te verontrusten.

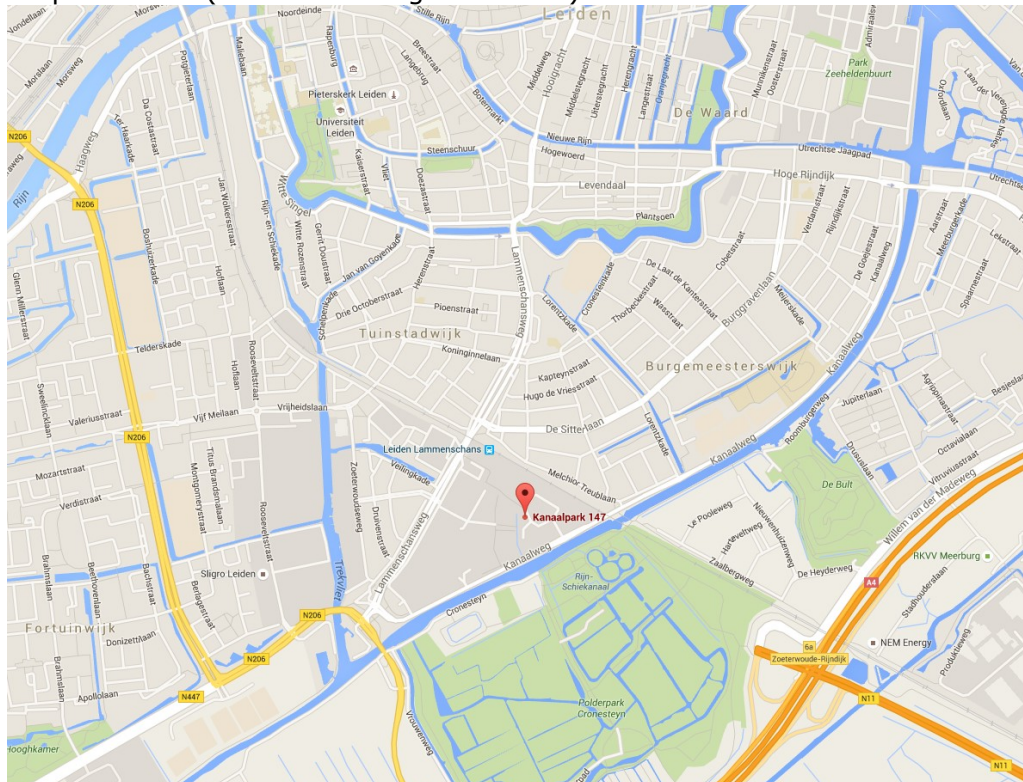
Artikel 11: het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van (beschermde) dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12: het is verboden eieren van (beschermde) dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

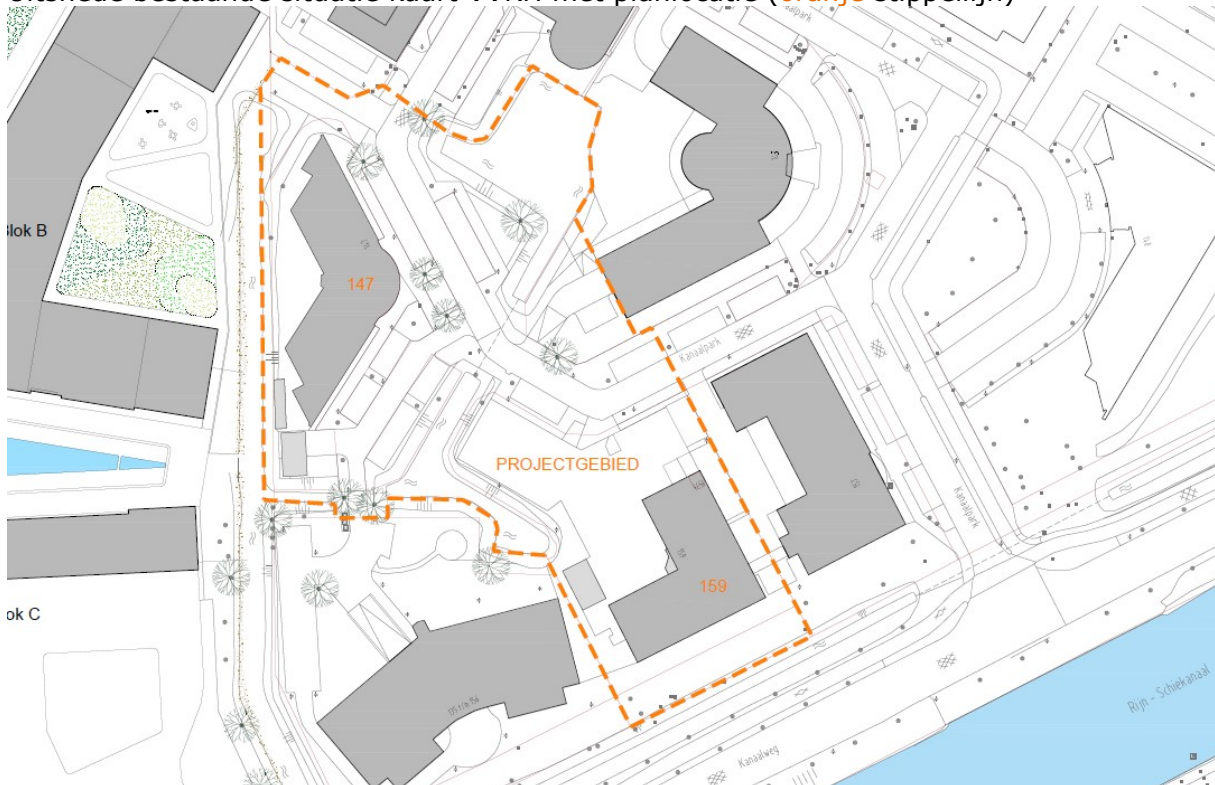
Artikel 13: het is verboden planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van (beschermde) dieren te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorhanden of in voorraad te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden, uit te wisselen of tentoon te stellen voor handelsdoeleinden, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen of onder zich te hebben.

Bijlage 2: Ligging planlocatie & natuurgebieden

A: planlocatie (rode markering met adres)

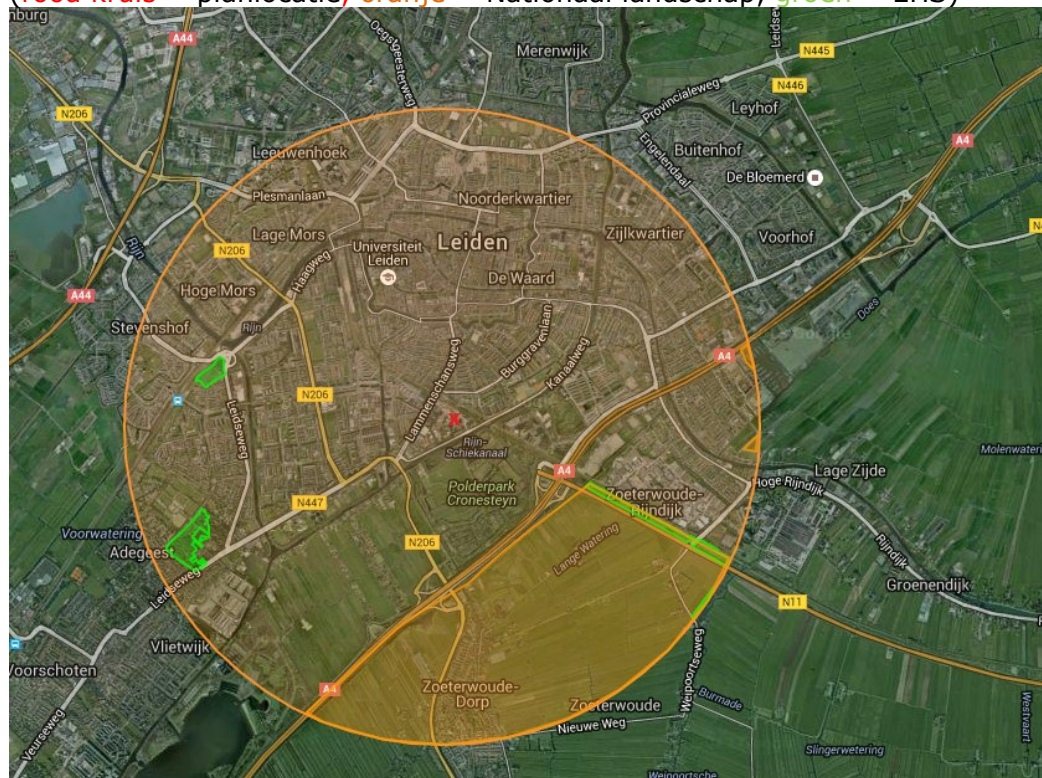

Uitsnede bestaande situatie kaart VVKH met planlocatie (oranje stippellijn)

B: beschermde natuurgebieden en Ecologische hoofdstructuur

(rood kruis = planlocatie, oranje = Nationaal landschap, groen = EHS)

bron kaart: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx> (x = planlocatie)

C: planlocatie met toekomstig plan (uitsnede kaart VVKH)

